

HIERARHIJA MED KONJI

Zvone Pavšič

Kdo je zdaj tu glavni? (foto Agata Maček)

Kako konji sobivajo? Po hierarhiji; vsak konj ima svoje mesto v tej piramidi in seveda se vsi trudijo, da bi bili tem bližje vrhu. Bližje so vrhu, bolj dostopna jim je hrana in rajši jih imajo kobile, ki so godne za parjenje. In dejstvo je, da hierarhija ni stalnica: vodilno mesto "kroži".

Vsi tisti, ki imajo doma več konj, naj si vzamejo čas in opazujejo, kakšno je "družinsko" življenje njihove črede. Iz tega lahko pridete do mnogih koristnih spoznanj in se lahko bolje naučite, kako komunicirati s konji in jim posredovati želje in ukaze. Da pa bi spoznali "konjsko govorico", potrebujete kar veliko časa, potrpljenja in ljubezni do konj.

Ko boste pozorno opazovali svoje ljubljence, boste kmalu ugotovili, kdo izmed njih je glavni v hlevu; pri razdeljevanju hrane se bodo sicer vsi zapodili k njej, vendar bo hitro videti, kdo bo prvi na vrsti "pri skledi" in kateri bodo morali počakati. Tisti prvi bo imel nazaj obrnjena ušesa in s tem bo govoril: "Fantje, stran z mojega ozemlja - ne trpim vas tu!" In njegovega grozečega izraza se bodo ostali ustrašili, se umaknili in pustili, da se najprej nasiti "glavni".

če imate konja, ki ga vsi odrivajo od jaslji, potem mu dajte nekaj hrane posebej v kakšen kot ali ven na prosto, da bo imel mir pred razboriteži in se bo lahko v miru najedel. Če pa mu bo kateri od konj vendarle prišel blizu in ga pregnal tudi od tukaj, se bo, zanimivo, zatekel nazaj med ostale konje in zapolnil mesto, ki ga je izpraznil vsiljivec.

Za "fante" je značilno, da so bojevit drug do drugega. Kolikor močnejši značaj imajo, tem močnejše je njihova želja po prevladi. Tako se bojujejo in s tem dokazujejo, kdo med njimi je najmočnejši, najsposobnejši in najbolj vreden zaupanja črede. Če boste opazili, da se konji nikakor ne morejo "zmeniti" med seboj in da boji med njimi postajajo vse bolj krvoločni in se lahko močno poškodujejo, potem je pametno najbolj bojevitega med njimi odstraniti in mu poiskati drugo mesto, recimo med kobilami (če, seveda, tudi teh preveč ne podi!). Vendar ga moramo od časa do časa vendarle spet puščati med "fante", da bi ne zatrli njegove naravne želje in potrebe. Le tako bo konj ostal isker in živahen tudi pri ježi. Ker, kdo pa si želi konja, ki ga je treba neprestano priganjati k bolj živahnemu hodu!

Opazili boste tudi, da ima vsak konj svoj način borbe. Medtem ko se kobile večinoma bojujejo z brcanjem z zadnjimi nogami (vreščete po damsko...), se kastrati (o, kako grdo ime, kajne?) raje grizejo v prednje noge ali pa v stegna tako, da so obrnjeni drug proti drugemu. Na desetine ugrizov je naravnanih tako, da se čez čas tam iz dlake posveti gola koža ali celo grda krvava rana (ki jo je dobro mazati z jodovo tinkturo ali pa kupiti "blue spray" - recimo v trgovini Equus v Ljubljani. Spray je odlična dezinfekcija in obenem zaščita pred vsemogočo umazanijo. Je modro vijoličaste barve - odtod tudi njegovo ime. Rad bi opozoril tudi na to, da se mnogi konji izredno bojijo "sikanja", ki ga povzročajo sprayi; zato priporočam, da konju med sprejanjem doze sploh ne pokažete in da med tem tudi sami "sikate". Ali pa, recimo, kaj zapojete - tako si bo konj ali mašil ušesa zaradi vašega minus dve posluha, ali pa bo užival v vaših arijah - v vsakem primeru bo pozabil na spray.)

Na stopnjo "pretepaštva" med konji vplivajo tudi druga dejstva: recimo letni čas - spomladi je doza živahnih hormonov pač polna. In tudi, kdaj je bila pri konju izvedena kastracija - starejši je bil konj, več "žrebčevske" krvi je ostalo v njem in s tem nagona po obranitvi črede. Zopet velja, da prehudo kri pomirimo tako, da glavnemu sitnežu namenimo družbo kakšnega umirjenega in za boj popolnoma nezainteresiranega konja. Tako se bo umiril tudi on. In tako bodo vaši izpusti spet spokojni!

Zvone Pavšič